

KULTUR OG IDEER

Tips oss kultur@vl.no

'Tiden har stått stille i 30 år

STORTINGSVALGET: Kulturpolitikken lever i en boble for seg selv. Parti-programmene ser ut som om de kunne vært skrevet på 1970-tallet, mener forsker.

KULTUREN OG RAMMENE

► I en artikkelserie ser Vårt Land på hvordan endringer i de økonomiske og politiske rammebetingelsene utfordrer kulturlivet.

► Vårt Land 02.06. 2017
Kunstnere må være gründere

► Vårt Land 08.06. 2017
Skaper business av frilansboomen

► I dag:
Kulturpolitikken lever i fortiden

Kulturkapitlene tar ikke inn over seg at kulturens rammebetingelser er avhengig av hvordan det går med AS Norge.

Anne-Britt Gran, forsker

HEIDI MARIE LINDEKLEIV

heidiml@vl.no

– Nå er jeg lei!

Etter å ha lest de kulturpolitiske programmene foran årets Stortingsvalg, er dette reaksjonen til Anne-Britt Gran, professor og forsker innen kreativ næring ved Handelshøyskolen BI, samt leder av Centre for Creative Industries.

Denne våren har de politiske partiene etter tur vedtatt politiske handlingsprogram for kommende stortingsperiode. Men det blir neppe kulturpolitikken som skaper valgthrillerne, skal vi tro forskeren. For på dette feltet er partiene til forveksling like – og største fellesnevner er mangel på politisk nytenkning, ifølge Anne-Britt Gran:

– Det mest påfallende ved kulturkapitlene i disse programmene, er fraværet av tiden vi lever i. Når man leser dem, føles det som om tiden har stått stille i nesten tretti år. Det handler om kulturens egenverdi, frivillighet, og lokalsamfunnet. Med få setninger som unntak, kunne dette like godt vært skrevet på 1970-tallet som i dag.

Som Sp. Kulturpolitikken omfatter et enormt spenn av store og små saker: Programmene berører alt fra nasjonal scenekunst og frivillighetens økonomiske rammer, til konkrete målsettinger om at «flere kvinner i film og serier» (Ap), eller «et selvstendig signalbygg til det samiske nasjonalteateret» (V).

Det er de eldste partiene som fremstår med en mest helhetlig politikk, mener Gran, og trekker frem særlig ett som hun mener utmerker seg positivt: Senterpartiet.

– Dette handler ikke om man er enig med innholdet eller ei, men om sammenheng, konsistens og begrunnelser i programmet. Sps kulturpolitikk fremstår gjennomtenkt og står i klar sammenheng med Sps øvrige politikk og retorikk. Når de snakker om å satse på mangfold og frivillighet, har det en helt annen valør enn når for eksempel Høyre gjør det samme. Det er lett

å se at partiprogrammet hviler på Anne Engers kulturutredning, sier Gran.

Enger er tidligere partileder i Sp, og ledet også det offentlige utvalget som evaluerte utviklingen i norsk kulturpolitikk og leverte sin sluttrapport for tre år siden.

Senterpartiet utmerker seg med en sterk lokalpolitisk profil, med krav om et lokalt kulturløft som sitt hovedmål. Men satsing på det lokale kulturlivet går igjen også hos andre partier, bemerket Gran.

– Det er egentlig Senterpartipolitikk over hele fjøla. Partiene vil desentralisere, med sterke

nasjonale institusjoner over hele landet, oppsummerer hun.

For eksempel snakker Høyre om å stimulere til geografisk «maktspredning». Ap er opptatt av at veksten på kulturbudsjettet må «komme hele landet til gode». Mens SV vil sikre et kulturtilbud av «høy kvalitet i alle regioner»

– **Svulstige.** – *Hvor går de viktigste skillelinjene?*

– Mellom Frp, som vil ha minimal statlig innblanding i kulturen, og de øvrige partiene. Ellers er det mye likt, og programmene etterlater et inntrykk om at kulturpolitikken er lite forpliktende. De blir slik mer svulstige enn de

blir politisk visjonære. Det snakkes mye om «styrking», men det er få konkrete løfter, mener forskeren.

Den kanskje mest omtalte enkeltsaken, som også er et viktig skille mellom regjeringspartiene og opposisjonspartiene, er Kulturløftet. Dette ble lansert av den rødgrønne trioen Ap, Sv og Sp allerede i 2004, og hovedmålet er fortsatt at 1 prosent av statsbudsjettet skal brukes på kultur.

– Kulturløftet er et konkret og forpliktende mål. Samtidig vet nok partiene at det sannsynligvis ikke vil være så slitsomt å nå det denne gangen. Det avhenger av hvordan det går med den nor-